

EBMYL 505 – (DOĞRUSAL SİSTEM TEORİSİ) DÖNEM İÇİ ÖDEVİ #1

Aşağıda fiziksel bir sisteme ilişkin diferansiyel denklem takımı verilmiştir. Bu denklemlerde, ℓ_i ($i=1,2,3$), sisteme ilişkin temel fiziksel büyüklük fonksiyonunu, b_i ($i=1,2,3$) ise sisteme ilişkin giriş fonksiyonlarını ifade etmektedir.¹

$$\begin{aligned} 3\ddot{\ell}_1 + \dot{\ell}_1 + \ell_1 - 4\dot{\ell}_2 - 3\ell_2 - 2\dot{\ell}_3 - \ell_3 &= b_1(t) \\ -4\dot{\ell}_1 - 3\ell_1 + \ddot{\ell}_2 + 7\dot{\ell}_2 + 2\ell_2 - 4\dot{\ell}_3 - \ell_3 &= b_2(t) \\ -2\dot{\ell}_1 - \ell_1 - 4\dot{\ell}_2 - \ell_2 + 2\ddot{\ell}_3 + 2\dot{\ell}_3 + 6\ell_3 &= b_3(t) \end{aligned}$$

Bu verilere göre:

- Bu sistem, doğrusallık ve zamanla değişmezlik açısından ne tür bir sistemdir? Açıklayınız.
- $b_2(t)$ fonksiyonunu giriş fonksiyonu, $\ell_1 + \ell_2$ fonksiyonunu da çıkış olarak belirleyerek, oluşacak olan SISO sistemin durum uzayı modelini elde ediniz. Burada $\ell_1, \dot{\ell}_1, \ell_2, \dot{\ell}_2, \ell_3, \dot{\ell}_3$ fonksiyonlarını durum değişkenleri olarak belirleyiniz.
- Aynı giriş ve çıkış için, durum uzayı gösterilimini, durum değişkenlerini $\ell_1 - \ell_2, \dot{\ell}_1, \ell_2, \dot{\ell}_2, \ell_2 + \ell_3, \dot{\ell}_3$ fonksiyonları olarak belirleyerek elde ediniz.
- $b_1(t), b_3(t)$ fonksiyonlarını giriş fonksiyonları, $\dot{\ell}_1 + \ell_2, \ell_3$ fonksiyonlarını da çıkış fonksiyonları olarak belirleyerek, oluşacak olan MIMO sistemin durum uzayı modelini elde ediniz. (Durum değişkenlerini istediğiniz gibi belirleyebilirsiniz.)
- $b_1(t), b_2(t), b_3(t)$ fonksiyonlarını giriş fonksiyonları, $\dot{\ell}_1, \dot{\ell}_2 + \ell_3, \ell_3$ fonksiyonlarını da çıkış fonksiyonları olarak belirleyerek, oluşacak olan MIMO sistemin durum uzayı modelini elde ediniz. (Durum değişkenlerini istediğiniz gibi belirleyebilirsiniz.)
- $b_1(t)$ giriş ve ℓ_3 çıkış olmak üzere, sistemin transfer fonksiyonunu, yani $G(s) = \frac{\ell_3(s)}{b_1(s)}$ ifadesini bulunuz.
- Bulduğunuz transfer fonksiyonundan hareketle sistemin durum uzayı modelini elde ediniz.

¹ ℓ_1, ℓ_2, ℓ_3 t'nin fonksiyonlarıdır, ancak denklemin yer kaplamaması açısından $\ell_1(t), \ell_2(t), \ell_3(t)$ olarak gösterilmemiştir.